

Jaarverslag

Bezwarencommissies

**Algemene Zaken en
Sociale en Maatschappelijke Zaken**

2019

Uitgave: Gemeente Wageningen, Stadhuis, 6701 CZ Wageningen
Team: Bedrijfsvoering, cluster Juristen
Redactie: Lumi Tudorache, Bo-Joel van Hees-van der Klok, Annelies Vlaar-Zijderveld
Datum: maart 2020

INHOUDSOPGAVE

	Samenvatting	
1	Inleiding	1
	1.1 Algemeen	
2	Commissie Algemene Zaken	2
	2.1 Bezwaarschriften	
	2.2 Adviezen	
	2.3 Intrekken, herroepen en nieuw primair besluit	
	2.4 Contraire collegevoorstellen	
	2.5 Bezwaarschriften per beleidstaak c.q. regelgeving	
	2.6 Behandeltermijn bezwaarschriften	
	2.7 Beroepsprocedures en voorlopige voorziening	
3	Commissie Sociale en Maatschappelijke Zaken.....	9
	3.1 Bezwaarschriften	
	3.2 Adviezen	
	3.3 Intrekken, herroepen en nieuw primair besluit	
	3.4 Contraire collegevoorstellen	
	3.5 Behandeltermijn bezwaarschriften	
	3.6 Beroepsprocedures en voorlopige voorziening	
4	Terugblik, aanbevelingen en ontwikkelingen.....	14
	4.1 Terugblik 2019 en aanbevelingen 2020, commissie AZ	
	4.2 Ontwikkelingen 2020, commissie AZ	
	4.3 Terugblik 2019 en aanbevelingen 2020, commissie SMZ	
	4.4 Ontwikkelingen 2020, commissie SMZ	
	Bijlage I Samenstelling bezwarencommissies	17

Samenvatting

Commissie Algemene Zaken

In 2019 is het aantal binnengekomen bezwaarschriften, ten opzichte van 2018, flink gedaald. Waar in 2018 162 bezwaarschriften zijn ingediend, is dit in 2019 56 maal gebeurd.

De meeste bezwaren die in 2019 zijn ingediend hebben betrekking op besluiten inzake omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen (inclusief weigeringen van kapvergunningen) en ontheffingen van het bestemmingsplan.

In de 15 hoorzittingen, die de commissie in 2019 heeft gehouden, zijn 91 bezwaarschriften behandeld, waarvan 49 in 2018 waren ingediend.

In 2019 zijn in totaal 88 commissieadviezen uitgebracht, waarvan 56 adviezen betrekking hadden op bezwaarschriften die nog in 2018 waren ingediend. Alle adviezen van de bezwarencommissie Algemene Zaken zijn door het beslissende bestuursorgaan – meestal het college van burgemeester en wethouders - overgenomen.

In 2019 is 21 maal een bezwaarschrift ingetrokken en er zijn geen dwangsommen uitgekeerd naar aanleiding van te laat genomen besluiten op bezwaar.

Voor wat betreft het aantal beroepszaken, alsook het aantal hoger beroepszaken en verzoeken tot een voorlopige voorziening is in 2019 sprake van een daling.

De aanbevelingen van de commissie uit 2018 zijn overgenomen en daaraan wordt zoveel mogelijk uitvoering gegeven, maar ze blijven punt van aandacht.

Commissie voor Sociale en Maatschappelijke Zaken

Het aantal ontvangen bezwaarschriften is in 2019 op het laagste punt sinds de decentralisatie in 2015. Besluiten op grond van de Participatiewet blijven de grootste leverancier van bezwaarschriften, gevolgd door besluiten op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Van de 52 in 2019 afgehandelde bezwaarschriften is één zaak niet als daadwerkelijk bezwaarschrift behandeld, zijn drie zaken behandeld als rechtstreeks beroep, is in 25 zaken het bezwaar ingetrokken, waardoor een advies van de commissie niet meer nodig was en is in 23 zaken uiteindelijk een advies door de commissie uitgebracht. In de afgelopen jaren is telkens conform het advies besloten. Dat was ook in 2019 het geval.

Van de in totaal 52 afgehandelde zaken in 2019 zijn er vijf buiten de wettelijke beslistermijn afgehandeld. In de zaken die te laat zijn afgehandeld is het college niet in gebreke gesteld. Er zijn derhalve geen dwangsommen verbeurd.

In 2019 is slechts eenmaal beroep ingesteld tegen een beslissing op bezwaar van het college en twee hoger beroepen ingediend bij de Centrale Raad van Beroep. Tevens zijn er geen verzoeken om een voorlopige voorziening ingediend bij de rechtbank.

De aanbevelingen van de commissie uit 2018 zijn overgenomen en daaraan is zoveel mogelijk uitvoering gegeven. Ze blijven wel punt van aandacht.

1. INLEIDING

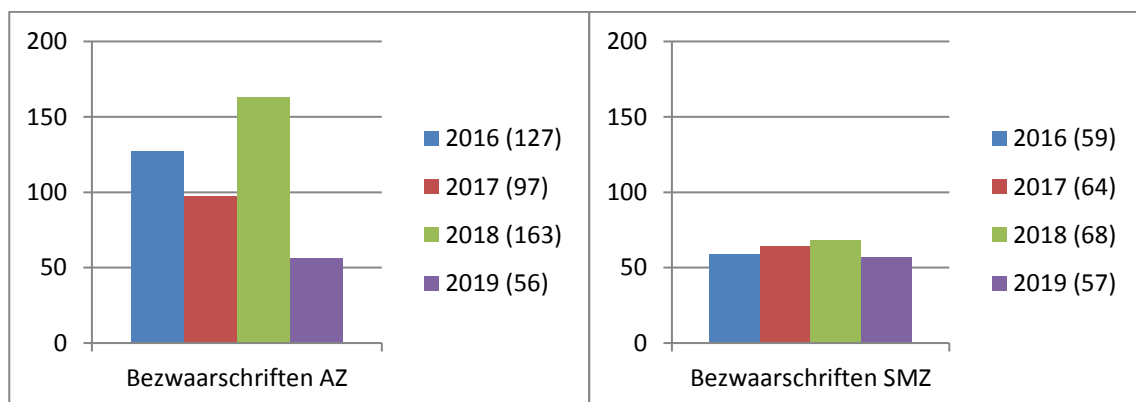

1.1 Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van de beide bezwarencommissies, te weten de commissie Algemene Zaken en de commissie Sociale en Maatschappelijke Zaken.

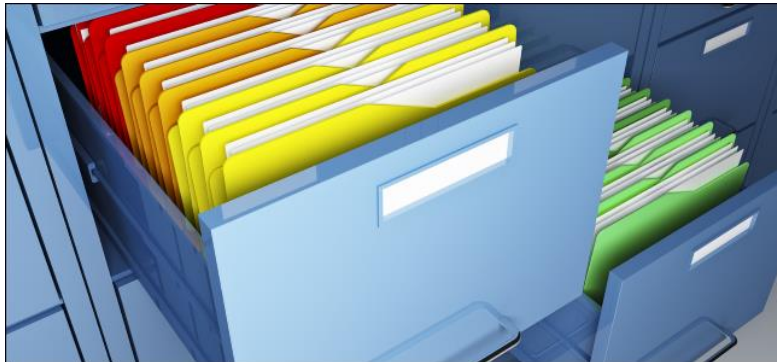
U vindt in dit verslag informatie over het aantal bezwaarschriften en de uitkomst van de procedures. De bezwaarschriften worden per commissie besproken en voor zover mogelijk per regelgeving uitgesplitst. In hoofdstuk 4 kunt u de aanbevelingen van de bezwarencommissies lezen.

Doel van het jaarverslag is om inzicht te verschaffen in de aard en omvang van de werkzaamheden van de commissie, de wijze waarop de commissie de aan haar opgedragen taak uitoefent en het geven van aanbevelingen aan de bestuursorganen. Het jaarverslag kan hiermee een hulpmiddel vormen bij de verbetering van de gemeentelijke besluitvorming, middels de signaalfunctie en de leerfunctie (heroverweging) van de bezwaarprocedure.

Totaal aantal over 2019 ontvangen bezwaarschriften

2. COMMISSIE ALGEMENE ZAKEN

De commissie Algemene Zaken behandelt alle bezwaarschriften behalve de bezwaarschriften van personeelszaken en de bezwaarschriften vanuit de sociale regelgeving. In de bezwaarprocedure vindt een volledige heroverweging van de bestreden besluiten plaats.

2.1 Bezwaarschriften

Werkvoorraad op 1 januari 2019

Op 1 januari 2019 waren er nog 81 bezwaarschriften in behandeling. 4 van deze bezwaarschriften zijn in 2019 ingetrokken en over 56 van deze bezwaarschriften heeft de commissie in 2019 advies uitgebracht aan het bestuursorgaan. Over de rest van de bezwaarschriften moest door de vakafdeling nog een beslissing op bezwaar worden genomen.

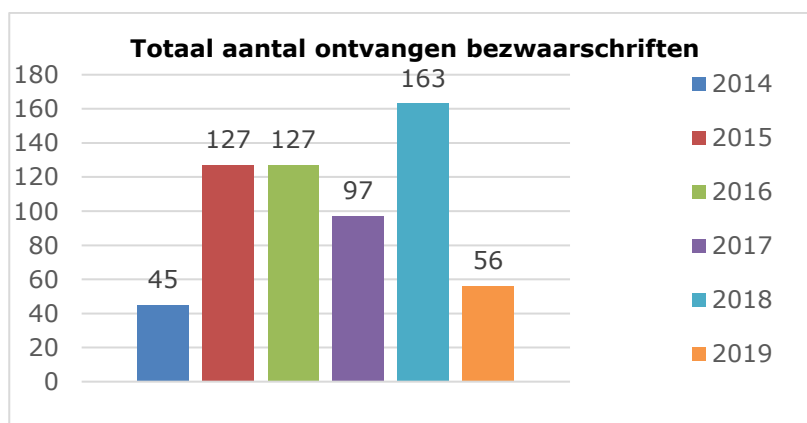
Nieuwe bezwaren in 2019

Van 1 januari tot en met 31 december 2019 zijn 56 bezwaarschriften binnengekomen en bij de bezwarencommissie Algemene Zaken voor advisering voorgelegd. In de 15 hoorzittingen, die de commissie in 2019 heeft gehouden, zijn 91 bezwaarschriften behandeld, waarvan 49 in 2018 waren ingediend. De behandeling van de resterende bezwaarschriften was op 1 januari 2020 nog niet afgerond, deels omdat de beslissing op bezwaar nog niet was genomen en deels omdat deze bezwaarschriften aan het eind van 2019 zijn ingediend, waardoor behandeling plaatsvindt in 2020.

De 56 in 2019 ingediende bezwaarschriften hebben betrekking op 50 besluiten.

Verloop ontvangen bezwaarschriften

In 2019 was de instroom aan bezwaren lager dan in voorgaande jaren.

De tabel hieronder geeft inzicht in het aantal bezwaarschriften per onderwerp.

Wat valt op?

- De instroom aan bezwaarschriften in 2019 is ten opzichte van de voorgaande jaren flink afgenomen, terwijl in 2018 nog sprake was van een sterke stijging.
- De meeste bezwaren die in 2019 zijn ingediend hebben betrekking op besluiten inzake omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen (inclusief weigeringen van kapvergunningen) en ontheffingen van het bestemmingsplan.
- Het valt voorts op dat er dit jaar geen bezwaren zijn binnengekomen tegen besluiten inzake Wob-verzoeken.

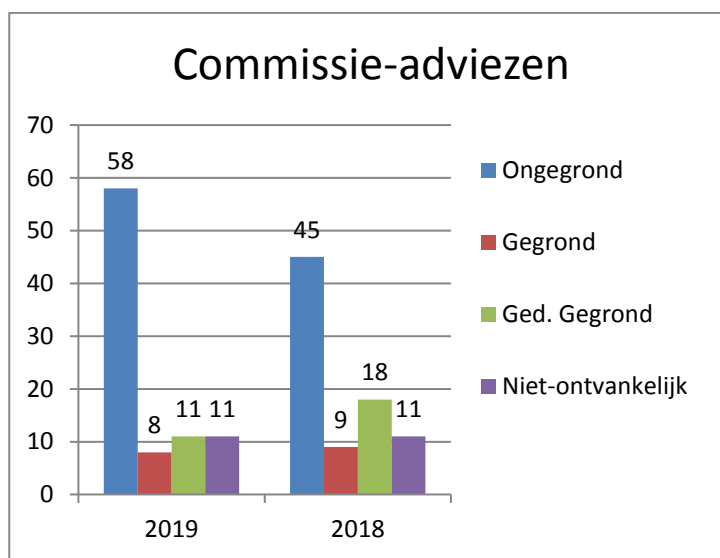
2.2 Adviezen

Het advies van de bezwaarschriftencommissie richt zich in de eerste plaats op de rechtmatigheid van het bestreden primaire besluit, waarbij de commissie bezieet of inhoudelijk en procedureel het besluit op de juiste wijze tot stand is gekomen. Alvorens de commissie de gronden van het bezwaarschrift beoordeelt, zal zij zich een oordeel moeten vormen over de ontvankelijkheid. Nadat het bezwaarschrift ontvankelijk is bevonden, kan worden ingegaan op de gronden waarop het bezwaarschrift berust. In de tweede plaats richt de commissie zich op de doelmatigheid van het besluit, waarmee bedoeld wordt alle niet juridische aspecten van een besluit, zoals beleid in brede zin, maatschappelijke opvattingen, effectiviteit en efficiency. Uiteraard wordt door de commissie hier alleen aandacht aan geschonken als het gaat om niet gebonden besluiten.

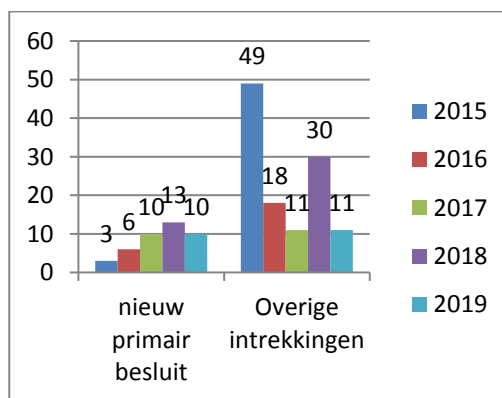
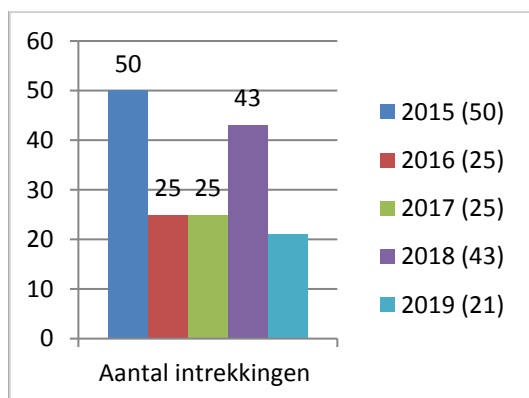
In 2019 zijn in totaal 88 commissieadviezen uitgebracht, waarvan 56 adviezen betrekking hadden op bezwaarschriften die nog in 2018 waren ingediend. De commissie heeft in 2019 als volgt geadviseerd: 58 bezwaarschriften ongegrond, 11 gedeeltelijk gegrond, 8 gegrond en 11 niet-ontvankelijk.

Wat valt op?

- Alhoewel in 2019 minder bezwaren dan in 2018 zijn ingediend, zijn door de commissie meer adviezen aan de bestuursorganen uitgebracht. Dit komt doordat er 56 adviezen betrekking hadden op bezwaarschriften die in 2018 waren ingediend. Ook zijn er in 2019 aanzienlijk meer bezwaren door de commissie ongegrond verklaard dan in 2018 het geval was.

2.3 Intrekken, herroepen en nieuw primair besluit

Wat valt op?

- In 2019 zijn er van de 56 binnengekomen bezwaarschriften, 17 bezwaarschriften ingetrokken. Voorts zijn er in 2019 4 bezwaarschriften ingetrokken die in 2018 waren ingediend.
- 10 bezwaarschriften zijn in 2019 ingetrokken in verband met een nieuw genomen besluit. De overige bezwaarschriften zijn ingetrokken na uitleg en/of overleg tussen bezwaarde(n) en de betreffende vakafdeling. Een aantal bezwaren is ingetrokken na de hoorzittingen bij de bezwarencommissie, waarin bezwaarden en verweerders tot een bevredigende oplossing zijn gekomen.

2.4 (Contraire) collegevoorstellen

De bevoegde bestuursorganen hebben in 2019 82 maal een beslissing genomen op basis van de adviezen van de commissie. Op alle bezwaarschriften werd conform het advies van de commissie besloten. Het advies van de commissie is onderdeel van het collegevoorstel. Dit collegevoorstel wordt door de afdelingsmedewerker opgesteld en niet door de commissie. Het college kan het commissieadvies geheel of gedeeltelijk overnemen of contrair besluiten. In geval het college afwijkt van het advies van de commissie, zal dit, op grond van artikel 7:13 Algemene wet bestuursrecht, gemotiveerd moeten worden. Van de in 2019 door de commissie uitgebrachte adviezen (88) is 8 keer het advies gegeven het bezwaarschrift gegrond te verklaren en 11 keer het advies gegeven het bezwaarschrift gedeeltelijk gegrond te verklaren. In 11 gevallen is door de commissie geadviseerd het bestreden besluit te herroepen. Dit had met name te maken met primaire besluiten die onzorgvuldig waren voorbereid en waarbij een gedegen motivering van de belangenafweging ontbrak.

Herroepen van primaire besluiten

De commissie heeft vooral in 2018 in veel gevallen geadviseerd om het bestreden besluit, wegens een onzorgvuldige voorbereiding en het ontbreken van een motivering van de belangenafweging, te herroepen. Ook in 2019 is dit bij 11 bezwaarschriften gebeurd. Tussen de commissie en verweerders in deze zaken (vertegenwoordigers van het college) is een discussie ontstaan over het dictum "herroepen van het bestreden besluit" in de adviezen van de commissie. Omdat de juridische juistheid van het advies van de commissie door ambtenaren van de gemeente (door middel van extern advies) in twijfel is getrokken hecht de commissie er aan hier haar standpunt uiteen te zetten.

De toetsing door de commissie van een bestreden besluit beperkt zich niet tot vragen van rechtmatigheid, maar strekt zich ook uit tot kwesties van beleid (doelmatigheid). Bij de beoordeling van een bestreden besluit, naar aanleiding van de ingediende bezwaren, kan de commissie constateren dat er sprake is van schending van een vormvoorschrift of/en van een materieel gebrek. Een vormvoorschrift is een voorschrift dat geen eisen stelt aan de materiële inhoud van het besluit, maar ziet op de procedure van totstandkoming of de wijze waarop het besluit moet worden genomen of vastgelegd. Artikel 6:22 Awb maakt het mogelijk dat het orgaan dat over het bezwaar oordeelt een besluit ondanks de schending van een vormvoorschrift in stand laat, indien blijkt dat de belanghebbenden daardoor niet zijn benadeeld. Bij schending van andere, dus materiële regels, bestaat die mogelijkheid niet. Zowel de CRvB als de ABRvS merken materiële motiveringsgebreken (artikel 3:46 Awb) in beginsel aan als gebreken die niet met toepassing van 6:22 kunnen worden gepasseerd.

Indien er een materieel (motiverings)gebrek aan het bestreden besluit kleeft adviseert de commissie het bestreden besluit te herroepen. Het advies "herroepen en een nieuw besluit nemen met inachtneming van het advies" brengt de commissie uit als zij van oordeel is dat het besluit zoals het er ligt niet in stand kan blijven. Met andere woorden de hele besluitvormingsprocedure moet opnieuw gedaan worden en deze moet leiden tot een besluit dat niet de onvolkomenheden/ongerechtigdheden heeft als het eerdere besluit. Uit het advies van de commissie blijkt waar het besluit aan schortte. Vaak betreft de onvolkomenheid dat er geen belangenafweging heeft plaatsgevonden. Deze moet dan dus alsnog gebeuren. In principe kan de uitkomst van het nieuwe besluit best dezelfde zijn als die van het eerdere besluit (met dezelfde rechtsgevolgen) als maar blijkt dat de belangen tegen elkaar zijn afgewogen en in de besluitvorming zijn betrokken. Met andere woorden: het dictum van het besluit behoeft lang niet altijd te veranderen.

In dit verband verwijst de commissie hierbij ook naar vaste jurisprudentie. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 13 september 2019, ECLI:NL:RBGEL:2019:4141, waarin wordt overwogen dat:

"4.2. De rechtbank heeft in de uitspraak van 5 april 2018 de omgevingsvergunning van 28 juni 2017 vernietigd. Dit heeft tot gevolg dat verweerder een nieuw besluit moet nemen met inachtneming van deze uitspraak. Verweerder kan dus besluiten om opnieuw een omgevingsvergunning te verlenen met daarin een betere motivering, hetgeen verweerder ook heeft gedaan met het besluit van 12 december 2018. Uit de uitspraak vloeit – anders dan eiser lijkt te veronderstellen – niet voort dat verweerder de omgevingsvergunning had moeten weigeren, en dus dat legalisatie onmogelijk is. [...]

De beroepsgrond slaagt niet."

Uit bovenstaande volgt volgens de commissie dat het dictum "herroepen van het bestreden besluit" in haar adviezen juridisch juist is. Om echter aan de discussie een einde te maken heeft de commissie toch besloten om dit dictum niet meer te gebruiken. De commissie geeft voortaan zo nodig in haar adviezen aan waar de bestreden besluiten aan schorten en laat aan de bevoegde bestuursorganen de beslissing over om het bestreden besluit, na het herstellen van de gebreken, al dan niet te herroepen.

2.5 Bezwaarschriften per beleidstaak c.q. regelgeving

Onderstaand wordt een beeld gegeven van het aantal ingediende bezwaarschriften per beleidstaak. De omgevingsvergunning is opnieuw uitgesplitst.

	Oddv/ Team Vergunningen	Oddv /Team Handhaving	Ingenieursbureau	Team Publickzaken	I&A
Wabo overig	7 (2018:3)				
Monumenten (Wabo)	0 (2018:1)				
Afwijken bp/ gebruikswijziging (Wabo)	12 (2018:64)				
Kappen bomen (Wabo)				14 (2018:31)	
APV overig				1 (2018:1)	
Besluit bestuurlijke boete				2 (2018:2)	
Wet openbaarheid bestuur					0 (2018:1)
Uitvoeringswet AVG					0 (2018:2)
Handhaving		10 (2018:13)			
Verkeersbesluiten			5 (2018:39)		
Parkeervergunning			0 (2018:2)		

Wat valt op?

- Het aantal ingediende bezwaarschriften is in 2019 flink gedaald ten opzichte van 2018. Met name bij bouwen/gebruikswijzigingen en afwijkingen van het bestemmingsplan zijn er minder bezwaarschriften binnengekomen.
- Er is in 2019 geen bezwaar ingediend tegen een beslissing op een Wob-verzoek.
- Het aantal bezwaarschriften in het kader van afwijken van het bestemmingsplan/gebruikswijzigingen is sterk gedaald, maar heeft de commissie veel tijd gekost. De meeste bezwaarschriften hadden betrekking op de kamergewijze verhuur. Hieronder gaat de commissie nader op in.

Kamergewijze verhuur

In 2019 heeft de beleidswijziging plaatsgevonden ten aanzien van de kamergewijze verhuur. Het beleid is aangescherpt, maar de procedure van het gewijzigde bestemmingsplan 'Kamergewijze verhuur – update' en de daarbij behorende beleidsregels heeft heel lang heeft geduurd. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerpbeleidsregels waren vanaf 28 december 2018 tot 7 februari 2019 ter inzage gelegd en te raadplegen op ruimtelijkeplannen.nl, waarna het bestemmingsplan pas op 15 juli 2019 door de raad is vastgesteld. De publicatie van de vaststelling vond op 18 september

2019 plaats. Op dat moment begon de beroepstermijn te lopen. Omdat er binnen de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening was ingediend is het bestemmingsplan niet in werking getreden. Dit met als gevolg dat de ingediende aanvragen voor een omgevingsvergunning voor kamergewijze verhuur nog aan het bestemmingsplan 'Kamergewijze verhuur 1' zijn getoetst, terwijl de nieuwe regels al ter inzage hadden gelegen en ook vastgesteld waren. Uiteindelijk is het verzoek om een voorlopige voorziening op 6 december 2019 ingetrokken en is het bestemmingsplan op 7 december 2019 in werking getreden.

Deze lange procedure heeft er voor gezorgd dat lang onduidelijk is gebleven welk beleid van toepassing was op de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de kamergewijze verhuur. Dit heeft de commissie veel tijd gekost. De commissie vertrouwt er op dat door de inwerkingtreding van het betreffende bestemmingsplan meer duidelijkheid over het beleid bestaat.

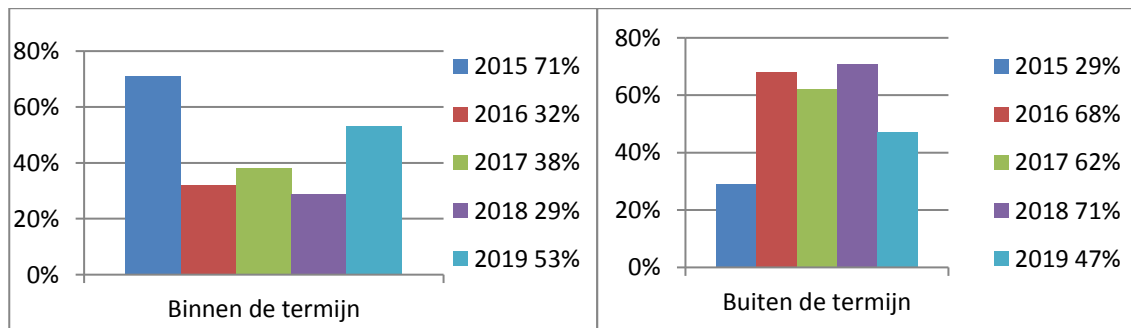
2.6 Behandeltermijn bezwaarschriften

De secretaris van de bezwarencommissie heeft slechts de bevoegdheid tot het opschorten van de afhandeltermijn wegens het onvolledig zijn van een bezwaarschrift. De eindverantwoordelijkheid voor de tijdige besluitvorming op de ingediende bezwaarschriften waarover de commissie adviseert, ligt bij de vakafdeling. Deze vakafdeling is ook verantwoordelijk voor het verzenden van verdagingsberichten.

Wat valt op?

- In 2019 zijn 131 bezwaarschriften afgehandeld, waarvan 69 binnen de termijn en 62 buiten de termijn. Het percentage tijdig afgehandelde bezwaarschriften is ten opzichte van 2018* gestegen van 29% naar zo'n 53%. In 47% van de afgehandelde zaken is te laat beslist, dat wil zeggen, deze bezwaren zijn niet binnen de wettelijke termijn van 12 weken door het college afgehandeld.
- Er is in het verslagjaar geen beroep gedaan op de Wet dwangsom en beroep.

* Annotatie over de cijfers in de voorgaande jaarverslagen: de commissie heeft haar cijfers over de behandeltermijn van de bezwaarschriften in de afgelopen jaren gebaseerd op een overzicht uit het bestuurlijk systeem Corsa waar de gemeente Wageningen mee werkt. Het is de commissie in 2019 gebleken dat de afhandeling van bezwaarschriften in dit systeem niet altijd consequent is gebeurd door de vakafdelingen, waardoor de in de voorgaande jaarverslagen genoemde cijfers niet helemaal betrouwbaar zijn. Het kan dan zijn dat de beslissingen op bezwaar wel op tijd zijn genomen en zijn verzonden aan belanghebbenden, maar niet als afgehandeld in het systeem zijn geregistreerd. Ditzelfde geldt voor het registreren van verdagingsbesluiten in Corsa. Wegens werkdruk was voor de commissie ondoenlijk de juiste gegevens te achterhalen. In 2019 is dit door de commissie wel uitgezocht en heeft de commissie een eigen overzicht gemaakt van de afhandeling van de bezwaarschriften in 2019. Aangezien Corsa binnenkort vervangen wordt door een ander zaakstelsel gaat de commissie er van uit dat dit probleem binnenkort tot het verleden behoort.

Aantal afgehandelde bezwaarschriften	131 (2018: 82)
Binnen de wettelijke termijn beslist	69 (2018: 24)

Buiten de wettelijke termijn beslist	62 (2018: 58)
Aantal verdagingen	19 (2018: 35)

Afdoening advies door de commissie

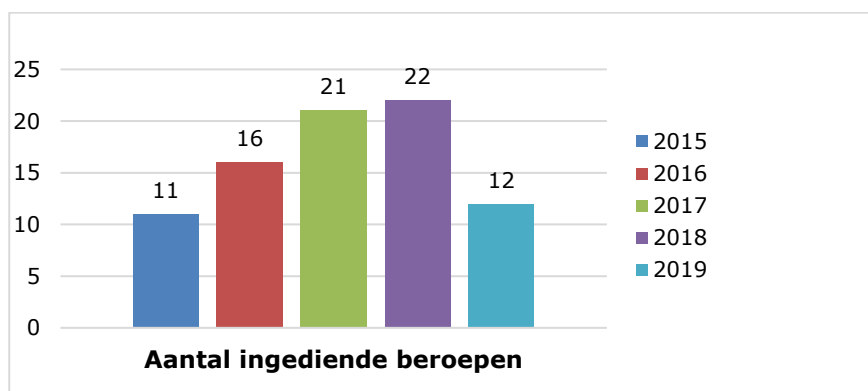
Door de commissie wordt gemiddeld genomen binnen drie weken na de zitting geadviseerd. Dit advies wordt samen met het verslag en de bijbehorende stukken naar het college gestuurd, waarna het college een beslissing op bezwaar neemt. Het advies en het verslag wordt met de beslissing op bezwaar aan belanghebbende gestuurd. In 2019 heeft de commissie wegens omstandigheden in een aantal zaken later geadviseerd.

2.7 Beroepsprocedures en voorlopige voorziening

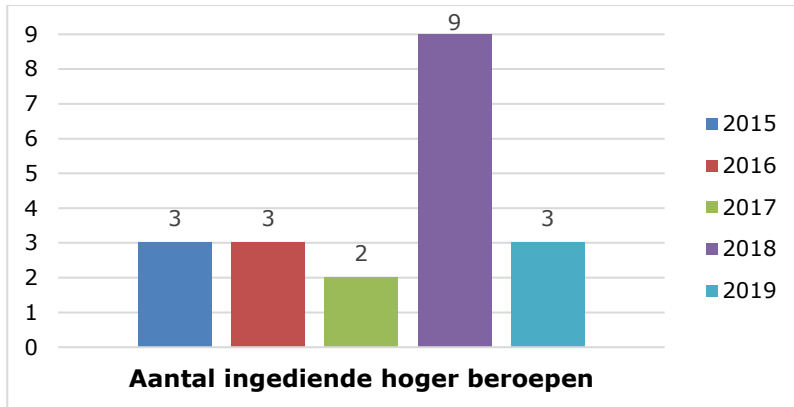
Beroep

In het verslagjaar 2019 van de commissie Algemene Zaken, is er 12 maal beroep bij de rechtbank ingesteld. 5 zaken zijn ongegrond verklaard en in de rest van de zaken is nog geen uitspraak bekend. Bij 3 van de door de rechtbank ongegrond verklaarde zaken, is een bezwaarprocedure aan vooruit gegaan. Bij deze 3 zaken had de commissie het college geadviseerd de bezwaren ongegrond te verklaren en het bestreden besluit in stand te laten.

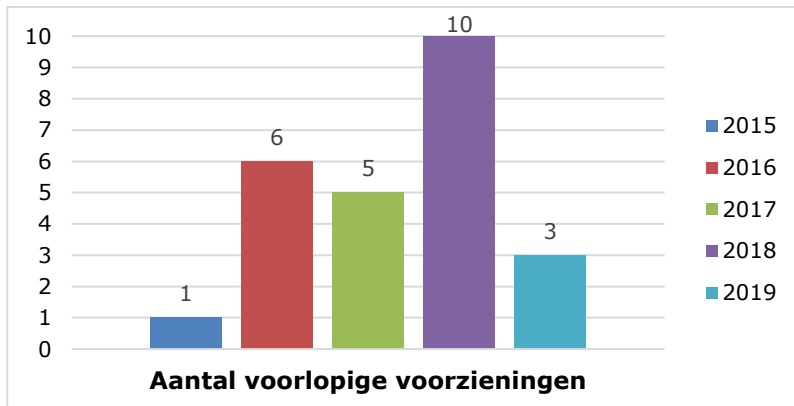
Hoger beroep

Tevens is er 3 maal hoger beroep bij de Raad van State ingesteld. Al deze zaken zijn nog in behandeling.

Voorlopige voorziening

Er is in 2019 4 maal een verzoek om voorlopige voorziening bij de rechtbank ingediend. 2 verzoeken zijn ingetrokken en 2 verzoeken zijn afgewezen.

Wat valt op?

- Niet alleen het aantal ingediende bezwaarschriften, maar ook het aantal ingediende beroepen en hoger beroepen, alsook het aantal verzoeken om een voorlopige voorziening, is in 2019 flink gedaald.

3. COMMISSIE SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE ZAKEN

De bezwarencommissie voor Sociale en Maatschappelijke Zaken behandelt bezwaarschriften die worden ingediend in het kader van de Participatiewet (inclusief daaronder vallende regelingen), de wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (Ioaw), de wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Jeugdwet en bezwaarschriften met betrekking tot de kinderopvangtoeslag op basis van de Wet kinderopvang.

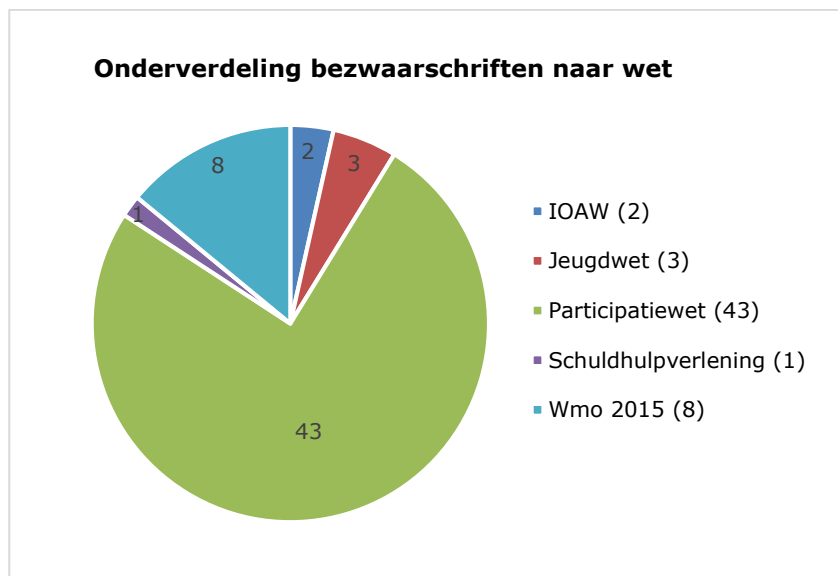
3.1 Bezwaarschriften

Werkvoorraad op 1 januari 2019

Op 1 januari 2019 waren er nog 11 bezwaarschriften in behandeling die in 2018 zijn ingediend. Deze bezwaarschriften zijn in 2019 afgehandeld. Drie bezwaarschriften zijn afgehandeld door middel van rechtstreeks beroep, vijf bezwaarschriften zijn door de bezwaarmaker ingetrokken en in drie bezwaarzaken heeft de commissie een advies afgegeven aan het college.

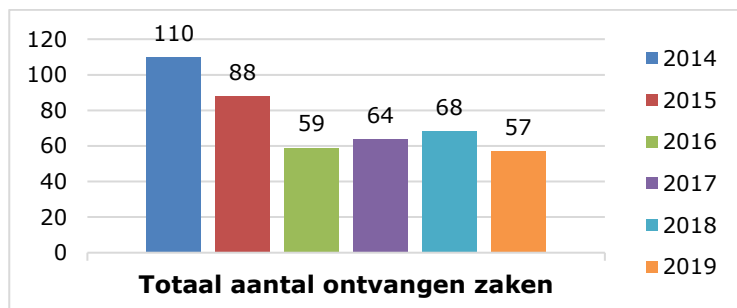
Nieuwe bezwaren in 2019

In de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 zijn in totaal 57 bezwaarschriften ontvangen. De onderverdeling van de bezwaarschriften naar wet ziet er als volgt uit.

Verloop ontvangen bezwaarschriften

In 2019 was de instroom aan bezwaren lager dan in voorgaande jaren.

Wat valt op?

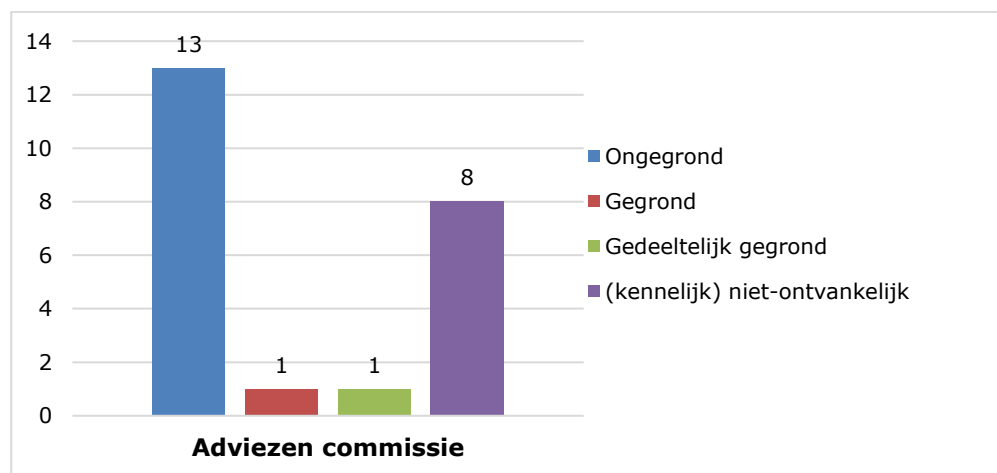
- De instroom aan bezwaarschriften in 2019 is ten opzichte van de voorgaande jaren afgenomen en is zelfs op het laagste punt, terwijl er in 2017 en 2018 nog sprake was van een lichte stijging.
- Meer dan de helft van de bezwaarschriften betrof een bezwaar tegen een besluit van het college in het kader van de Participatiewet.
- Van de in 2019 ontvangen bezwaarschriften zijn er in datzelfde jaar 41 afgehandeld.
- In 2019 zijn 11 bezwaren uit 2018 afgehandeld.
- 16 bezwaarschriften die in 2019 zijn ingediend, zijn niet in 2019 afgehandeld en worden meegenomen naar 2020.
- Nog steeds worden er per e-mail bezwaarschriften ingediend, terwijl deze weg niet open is gesteld door het college. In deze zaken wordt bezwaarde echter de mogelijkheid geboden om alsnog op de juiste weg bezwaar te maken.

3.2 Adviezen commissie

De door de commissie gegeven adviezen richten zich in de eerste plaats op de rechtmatigheid van het bestreden besluit. Centraal staat de vraag of het besluit conform landelijke wet- en regelgeving, lokale verordeningen en gemeentelijk beleid tot stand is gekomen.

In 2019 heeft de commissie op 10 donderdagen hoorzittingen gehouden.

Van de 52 in 2019 afgehandelde bezwaarschriften is één zaak niet als daadwerkelijk bezwaarschrift behandeld, zijn drie zaken behandeld als rechtstreeks beroep, is in 25 zaken het bezwaar ingetrokken, waardoor een advies niet meer nodig was en is in 23 zaken uiteindelijk een advies door de commissie uitgebracht. In onderstaande grafiek is terug te zien wat de commissie heeft geadviseerd.

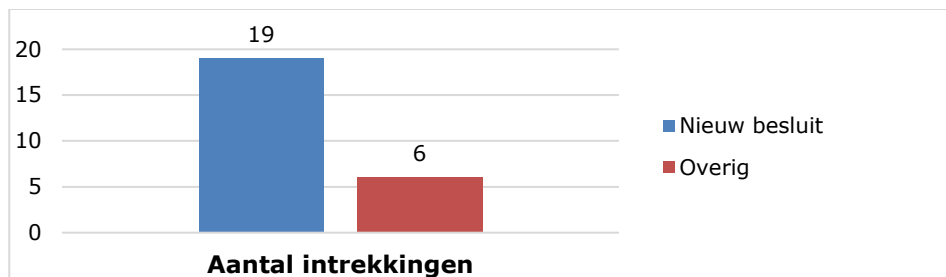
Wat valt op?

- In 2019 is bijna de helft van de in dat jaar afgehandelde bezwaren ingetrokken, waardoor een advies van de commissie niet meer nodig was. De meeste intrekkingen (19) hebben plaatsgevonden vanwege een nieuw genomen besluit naar aanleiding van het bezwaar. Daarnaast zijn er ook bezwaren ingetrokken na uitleg van het bestreden besluit door het college, of spontaan.
- In acht zaken is geadviseerd tot (kennelijk) niet-ontvankelijkverklaring van het bezwaar. In twee zaken ontbraken de gronden van het bezwaar, vier bezwaren zijn te laat ingediend waarbij geen sprake was van verschoonbare termijnoverschrijding en in twee zaken ontbrak het procesbelang. Het aantal adviezen tot (kennelijk) niet-ontvankelijkverklaring in 2019 gedaald ten opzichte van 2018 (10).

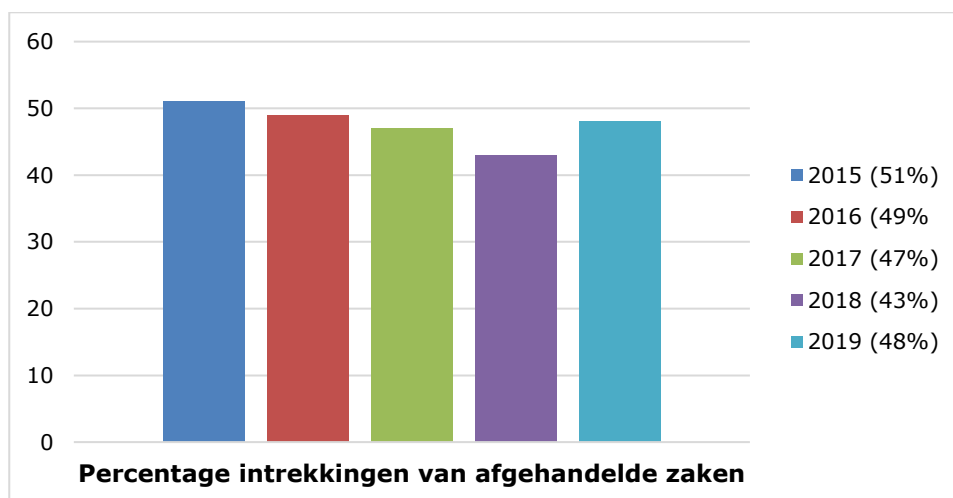
3.3 Intrekken, herroepen en nieuw primair besluit

Wanneer er door verweerder naar aanleiding van een ingediend bezwaarschrift in het primaire besluit een fout wordt geconstateerd, wordt de korte route gekozen door het nemen van een nieuw primair besluit. Dat besluit komt dan in de plaats van het eerdere besluit. Het bezwaarschrift wordt dan ook geacht gericht te zijn tegen dit nieuwe besluit. Vaak komt dit nieuwe besluit volledig tegemoet aan het ingediende bezwaar. In het grootste deel van de gevallen is bezwaarde daar tevreden mee en wordt vervolgens het bezwaarschrift ingetrokken. De commissie hoeft dan ook geen hoorzitting meer te houden en geen advies meer af te geven. Door een nieuw primair besluit te nemen wordt de bezwaarschriftprocedure aanzienlijk verkort.

Een aantal bezwaarschriften wordt ingetrokken zonder dat er een nieuw primair besluit is genomen. Een veel voorkomende reden is dat belanghebbende na telefonisch contact of een gesprek met de betrokken consultant of verweerder het genomen besluit beter begrijpt en/of alsnog accepteert, of tot de conclusie komt dat voortzetting van de bezwaarprocedure niet zinvol is.

Het aantal intrekkingen afgezet tegen het aantal afgehandelde zaken ligt in 2019 procentueel gezien hoger dan in 2018.

3.4 (Contraire) collegevoorstellen

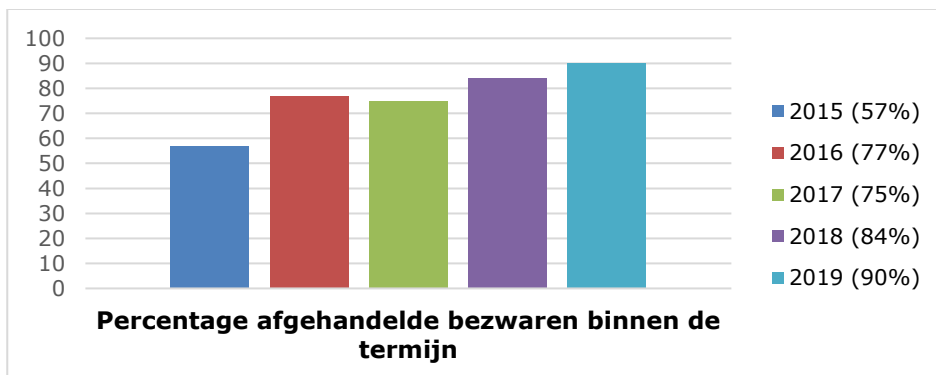
Het college neemt uiteindelijk een besluit op het ingediende bezwaar. Het advies van de commissie is onderdeel van het collegevoorstel. Dit collegevoorstel wordt opgesteld door de betrokken kwaliteitsmedewerker(s) van het Team Sociale Dienstverlening. In de afgelopen jaren is telkens conform het advies besloten. Dat was ook in 2019 het geval.

3.5 Behandeltermijn bezwaarschriften

Met betrekking tot de termijnen heeft de secretaris van de bezwarencommissie de bevoegdheid tot opschorting van de beslistermijn wanneer een bezwaarschrift niet voldoet aan de voorwaarden van artikelen 6:5 of 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betreffen de wettelijke eisen waaraan een bezwaarschrift moet voldoen.

De eindverantwoordelijkheid voor tijdige besluitvorming ligt bij de betreffende behandelaars van het Team Sociale Dienstverlening. Zij hebben tevens de mogelijkheid om met bezwaarde afspraken te maken over het tussentijds opschorten van de beslistermijn. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor het verzenden van verdagingsberichten.

Van de in totaal 52 afgehandelde zaken in 2019 zijn er vijf buiten de wettelijke beslistermijn afgehandeld. Dit is een percentage van (afgerond naar boven) 10%.

Wat valt op?

- In de periode van 2015 tot en met 2019 is het percentage aan tijdig afgehandelde bezwaren in 2019 het hoogst en is gestegen tot 90%.
- In de zaken die te laat zijn afgehandeld is het college niet in gebreke gesteld. Er zijn derhalve geen dwangsommen verbeurd.
- Het blijft in een goede communicatie naar de burger en ter voorkoming van betaling van dwangsommen echter van belang aandacht te besteden aan het tijdig verdagen van de besluitvorming in bezwaar waardoor het percentage buiten de termijn afgehandelde zaken, en daarmee het risico op ingebrekestellingen, verder blijft dalen.
- In 2019 is één ingebrekestelling ontvangen. Deze ingebrekestelling is echter ingediend voordat de beslistermijn in bezwaar verstreek. Daarom is dit niet als ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:17 van de Algemene wet bestuursrecht aangemerkt. Er is geen dwangsom verschuldigd wegens het niet tijdig beslissen.

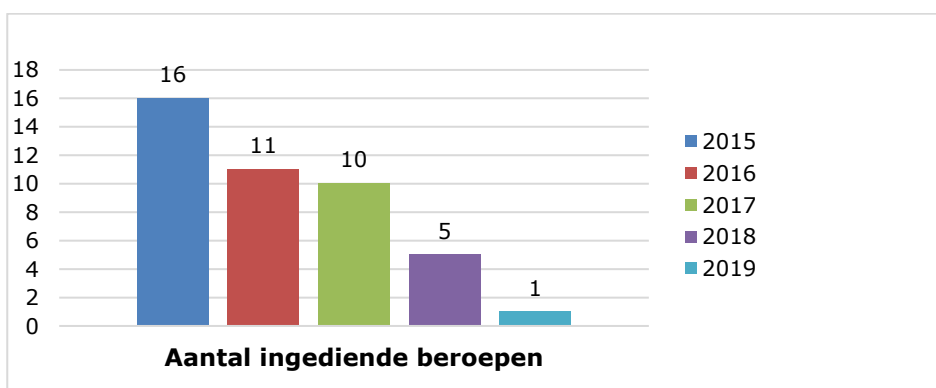
3.6 Beroepsprocedures en voorlopige voorziening

Beroep

In 2019 is slechts eenmaal beroep ingesteld tegen een beslissing op bezwaar van het college. Dit betreft een beroep in het kader van de Participatiewet. Dit beroep is niet in 2019 behandeld.

Van de vijf in 2018 ingediende beroepen, zijn er vier niet in dat jaar behandeld, maar in 2019. Drie van deze vier beroepen zijn door de rechtbank ongegrond verklaard. Een van de beroepen is ingetrokken naar aanleiding van de inhoudelijke behandeling.

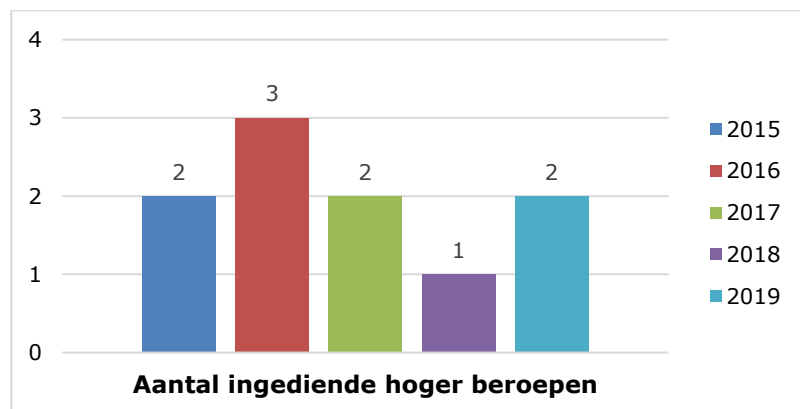
Het aantal ingediende beroepen is in loop van de jaren gedaald.

Hoger beroep

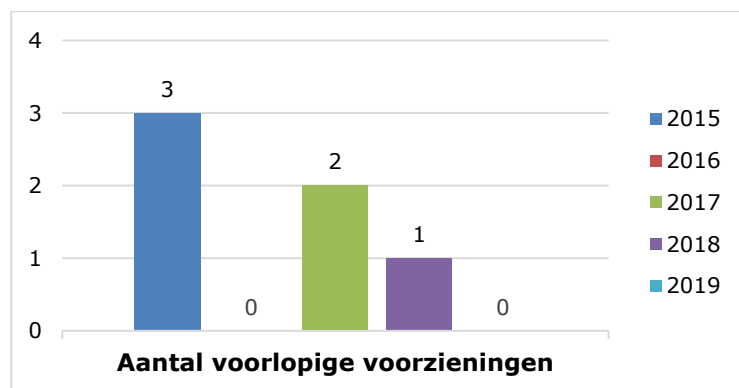
In 2019 zijn er twee hoger beroepen ingediend bij de Centrale Raad van Beroep; één naar aanleiding van een uitspraak in beroep in 2018 en één naar aanleiding van een uitspraak in beroep in 2019. De behandeling van deze zaken is nog niet gestart.

Het in 2018 ingediende hoger beroep is in 2019 afgehandeld. Door de Centrale Raad van Beroep is deze zaak gegrond verklaard.

Voorlopige voorziening

In 2019 zijn geen verzoeken om een voorlopige voorziening ingediend bij de rechtbank.

Wat valt op?

- Er zit een dalende lijn in het aantal ingediende beroepen.
- Het aantal ingediende hoger beroepen in de periode 2015-2019 is gemiddeld twee per jaar.
- Het aantal ingediende verzoeken om een voorlopige voorziening fluctueert.

4. TERUGBLIK, AANBEVELINGEN EN ONTWIKKELINGEN

4.1 Terugblik 2019 en aanbevelingen 2020, commissie AZ.

Het jaarverslag 2018 en de aanbevelingen van de commissie zijn op 3 juli 2019 door de commissievoorzitter AZ besproken met de burgemeester. De commissie heeft kennisgenomen van de positieve reactie van de organisatie op de aanbevelingen van de commissie in het jaarverslag 2018. Een aantal aspecten komt terug bij de aanbevelingen 2019.

Aanbevelingen voor 2020

De commissie beoogt met haar aanbevelingen een bijdrage te leveren aan mogelijke verbeteringen in de kwaliteit van door het bestuur genomen besluiten en in de relatie tussen de burgers en bestuur.

1. De commissie vraagt opnieuw aandacht voor de kwaliteit van besluiten. Het gaat dan met name om de volgende aspecten:

- a. Een gedegen motivering van het primaire besluit, met vooraf een afweging van alle betrokken belangen.
- b. Een zorgvuldige formulering van het primaire besluit zonder taalfouten en vergissingen (bij het verlenen of weigeren van kapvergunningen kan hier nog een verbetering worden gemaakt).

2. De commissie heeft in 2018 aanbevolen om de Bomenverordening 2010 en de beleidsregels Bomenverordening 2010 aan te passen. Dit in verband met het in overeenstemming brengen van deze regels met de door de commissie geconstateerde praktijk van toepassing van het criterium "conditie en levensverwachting van de boom" bij de beoordeling van een aanvraag om kapvergunning. Het verheugt de commissie dat de actualisatie van de Bomenverordening en de Beleidsregels inmiddels is opgepakt als onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet. De commissie beveelt het college aan de actualisatie te bespoedigen, zo nodig vooruitlopend op de komst van de Omgevingswet.

4.2 Ontwikkelingen 2020, commissie AZ

Wetswijziging

Er is voor zover bekend geen nieuwe wetgeving in 2020 die van invloed is op het aantal bezwaarschriften. De nieuwe Omgevingswet zal naar verwachting per 1 januari 2021 in werking treden.

4.3 Terugblik 2019 en aanbevelingen 2020, commissie SMZ

Het aantal in 2019 ingediende bezwaarschriften is ten opzichte van de jaren daarvoor gedaald. Bijna de helft van de in 2019 afgehandelde bezwaren zijn ingetrokken. Dit is voor de commissie een teken dat de informele aanpak zijn vruchten afwerpt.

In het jaarverslag over 2018 heeft de commissie met haar aanbevelingen aandacht gevraagd voor een aantal punten, te weten: het tijdig verdagen van de beslistermijn, het belang van een goede communicatie naar de burgers (meer specifiek over het abonnementstarief) en de inrichting van het proces volgende op een melding voor de algemene voorziening hulp bij het huishouden. Vanuit het betrokken management is daarop gereageerd. De bezwarencommissie constateert dat de aanbevelingen over 2018 zijn overgenomen. De commissie heeft gemerkt dat de betrokken clusters van het team Sociale Dienstverlening daaraan zo goed mogelijk uitvoering hebben gegeven.

Aanbevelingen voor 2020

Verdagen en opschorten van de beslistermijn

Het aantal bezwaren dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld is dit jaar licht gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. Het tijdig verdagen of opschorten van de beslistermijn blijft echter een punt van aandacht. Ook dit jaar zijn er geen financiële consequenties geweest omdat er geen dwangsommen uitbetaald hoefden te worden.

Onderzoeksplicht college

Het besluit tot bijvoorbeeld het opleggen van een maatregel of het intrekken of herzien van het recht op bijstand is een voor betrokkene belastend besluit. Dit betekent dat de bewijslast bij het college ligt. Het college moet aannemelijk maken dat er reden is om een maatregel op te leggen of om de bijstand in te trekken. Het opstellen van een goede rapportage en het vergaren van bewijsstukken is daarbij een aandachtspunt.

Publicatie beleidsregels

In sommige gevallen zijn (interne) richtlijnen en/of beleidsregels lastig terug te vinden. De commissie adviseert het college om na te gaan of alle beleidsregels op de juiste wijze zijn gepubliceerd. Met de inwerkingtreding van de Wet elektronische publicaties op 1 januari 2021 wordt de gemeente verplicht om alle wettelijk voorgeschreven bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van (voorgenomen) besluiten die niet tot één of meer belanghebbenden zijn gericht, in een officieel elektronisch publicatieblad te doen.

4.4 Ontwikkelingen 2020, commissie SMZ

Algemeen gebruikelijk

In de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 20 november 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:3535 wordt het begrip 'algemeen gebruikelijk', zoals dat wordt gebruikt in de Wmo 2015, verder uitgewerkt. Wat algemeen gebruikelijk is, hoeft de gemeente op grond van de Wmo 2015 niet te vergoeden. Algemeen gebruikelijk zijn diensten, hulpmiddelen of maatregelen, zoals woningaanpassingen, die niet specifiek bedoeld zijn voor mensen met een beperking en die daadwerkelijk beschikbaar zijn. Daarnaast moeten de kosten betaalbaar zijn met een minimuminkomen. Vooral het laatste criterium is nieuw. Eerder was de vraag of de voorziening 'door een persoon als de betrokkene financieel gedragen kan worden'. De Centrale Raad van Beroep geeft nu echter een nieuwe maatstaf, die betekent dat gemeenten moeten gaan toetsen of de voorziening financieel gedragen zou kunnen worden door iemand met een minimuminkomen. Ongeacht of de betreffende cliënt zelf een minimuminkomen heeft. De Gemeente Wageningen dient bij het al dan niet toekennen van een maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015 rekening te houden met deze nieuwe maatstaf.

Vertrouwensbeginsel

Over de toepassing van het vertrouwensbeginsel is in 2019 een belangrijke uitspraak verschenen van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1694). In deze uitspraak wordt uiteengezet welke stappen moeten worden doorlopen als een belanghebbende een beroep op het vertrouwensbeginsel doet. De uitspraak en de conclusie zien op de toepassing van het vertrouwensbeginsel in het fysieke domein. Omdat het vertrouwensbeginsel een algemeen beginsel van bestuursrecht is, is het goed voor te stellen dat dit nieuwe beoordelingskader ook voor het sociaal domein geldt. De Centrale Raad van Beroep heeft zich daar tot op heden echter nog niet over uitgelaten. Wel wordt aangenomen dat de uitspraak ook zijn effect heeft op het sociale domein, omdat de Raad van State en de Centrale Raad van Beroep bij dit soort principiële uitspraken afstemmen om de eenheid in de rechtspraak te bewaren.

Hoorzittingen

In 2019 zijn niet alle hoorzittingen doorgegaan, met name omdat veel bezwaren zijn ingetrokken. Een hoorzitting is in dat geval niet meer nodig. Vooralsnog vinden de hoorzittingen in 2020 eens per drie weken plaats. In geval van een significante toename in de loop van het jaar kan de periodiciteit worden aangepast.

maart 2020,
namens de bezwaarschriftencommissies,

de heer mr. D. Meloni
voorzitter bezwarencommissie AZ

dhr. drs. P.F.A.M. van Diemen
voorzitter bezwarencommissie SMZ

BIJLAGE I

Samenstelling bezwarencommissie Algemene Zaken

mevrouw mr. M. Dirkzwager	voorzitter tot 1 januari 2020
de heer mr. D. Meloni,	voorzitter vanaf 1 januari 2020
de heer mr. R. Orie,	plv. voorzitter
mevrouw mr. Y. Sieuwerts,	lid
mevrouw mr. M.J.C.J. Evers,	lid
de heer mr. R. Oosterhuis	lid
de heer D. Brouwer,	lid

In verband met het rouleren van de leden van de bezwarencommissie, is mevrouw M. Dirkzwager, voorzitter van de bezwarencommissie Algemene Zaken, per 1 januari 2020 afgetreden. De commissie en de secretarissen maken graag gebruik van de mogelijkheid om ook via deze weg mevrouw Dirkzwager te bedanken voor haar inzet en haar betrokkenheid de afgelopen 11 jaar. Ook willen wij graag de heer D. Meloni, de nieuwe voorzitter welkom heten en succes wensen met de werkzaamheden voor de commissie.

Samenstelling bezwarencommissie Sociale en Maatschappelijke Zaken

De heer drs. P.F.A.M. van Diemen,	voorzitter
Mevrouw mr. E. Heij,	plv. voorzitter
De heer mr. dr. I. Sewandono	lid
Mevrouw S. Klein Wolterink,	lid
Mevrouw mr. K. Belkadi,	lid
De heer drs. A.M.J. Borgart,	lid

De heer drs. P.F.A.M. van Diemen en de heer dr. I. Sewandono zullen in 2020 aftreden.